

Meta awtorità fil-kamp kriminali tikkonstata li l-aġir ta' gvernatur ta' bank ċentrali ta' Stat Membru li hija tkun qed tinvestiga manifestament ma twettaqx minnu fil-kwalità uffiċjali tiegħu, il-proċedura fil-konfront tiegħu tkun tista' titkompla peress li l-immunità minn proċeduri legali ma tapplikax.

Għalhekk, atti ta' frodi, ta' korruzzjoni jew ta' hasil tal-flus ma jitwettqux minn tali gvernatur fil-kwalità uffiċjali tiegħu

F'Ġunju 2018, il-Prosekutur Pubbliku Latvjan akkuża lill-Gvernatur tal-Bank Ċentrali tal-Latvja (iktar 'il quddiem "AB") b'diversi reati ta' korruzzjoni quddiem ir-Riġas rajona tiesa (il-Qorti Distrettwali ta' Riga, il-Latvja). B'mod konkret, AB qed jiġi akkużat li għal darbtejn aċċetta tixhim marbut ma' proċedura fil-qasam tas-sorveljanza prudenzjali fir-rigward ta' bank Latvjan u li ħasel il-flus li joriġina minn wieħed minn dawn il-każijiet ta' tixhim.

Bħala Gvernatur tal-Bank Ċentrali tal-Latvja, AB, li l-aħħar mandat tiegħu ta' Gvernatur intemm f'Diċembru 2019, kien ukoll membru tal-Kunsill Ġenerali u tal-Kunsill Regolatorju tal-Bank Ċentrali Ewropew (BĊE).

Fid-dawl ta' din il-partikolarità, il-Qorti Distrettwali ta' Riga tistaqsi jekk, fuq il-bażi tal-kwalità tiegħu ta' membru tal-Kunsill Ġenerali u tal-Kunsill Regolatorju tal-BĊE, AB jistax jibbenefika minn immunità skont l-Artikolu 11(a) tal-Protokoll (Nru 7) dwar il-Privileġġi u l-Immunitajiet tal-Unjoni Ewropea ¹, li jagħti lill-uffiċjali u lill-membri tal-persunal l-oħra tal-Unjoni immunità minn proċeduri legali għall-atti kollha mwettqa minnhom fil-kwalità uffiċjali tagħhom.

Għalhekk, il-Qorti Distrettwali ta' Riga ddeċidiet li tagħmel lill-Qorti tal-Ġustizzja d-domanda preliminari dwar jekk u, jekk ikun il-każ, taħt liema kundizzjonijiet u skont liema modalitajiet il-gvernatur ta' bank ċentrali ta' Stat Membru jkun jista' jibbenefika mill-immunità minn proċeduri legali abbażi tal-Protokoll dwar il-Privileġġi u l-Immunitajiet fil-kuntest ta' proċeduri kriminali li huwa jkun is-suġġett tagħhom.

Il-kunsiderazzjonijiet tal-Qorti tal-Ġustizzja

Filwaqt li tfakkar li l-gvernaturi kollha tal-banek ċentrali tal-Istati Membri huma membri tal-Kunsill Ġenerali tal-BĊE u li l-gvernaturi tal-banek ċentrali tal-Istati Membri li l-munita tagħhom hija l-euro huma, barra minn hekk, membri tal-Kunsill Regolatorju tal-BĊE, il-Qorti tal-Ġustizzja, komposta bħala Awla Manja, tosserva, qabel kollox, li l-Protokoll dwar il-Privileġġi u l-Immunitajiet, konformement mal-Artikolu 22 tiegħu, japplika għall-BĊE, għall-membri tal-korpi tiegħu u għall-persunal tiegħu. Konsegwentement, dan il-protokoll huwa applikabbli għall-gvernaturi tal-banek ċentrali tal-Istati Membri, fil-kwalità tagħhom bħala membri ta' mill-inqas korp wieħed tal-BĊE.

F'dan il-kuntest, il-gvernaturi tal-banek ċentrali jstgħu, b'mod iktar partikolari, jibbenefikaw mill-immunità minn proċeduri legali prevista fl-Artikolu 11(a) tal-Protokoll dwar il-Privileġġi u l-Immunitajiet għall-atti mwettqa fil-kwalità uffiċjali tagħhom bħala membru ta' korp tal-BĊE. Skont

¹ Protokoll (Nru 7) dwar il-Privileġġi u l-Immunitajiet tal-Unjoni Ewropea (ĠU 2016, C 202, p. 266, iktar 'il quddiem il-"Protokoll dwar il-Privileġġi u l-Immunitajiet").

din id-dispożizzjoni, dawn il-gvernaturi jibqgħu jgawdu minn din l-immunità minn proċeduri legali wara t-tmiem tal-funzjonijiet tagħhom.

Fir-rigward tal-għan u tal-portata tal-protezzjoni prevista fl-Artikolu 11(a) tal-Protokoll dwar il-Privileġġi u l-Immunitajiet, il-Qorti tal-Ġustizzja tenfasizza, sussegwentement, li skont l-ewwel paragrafu tal-Artikolu 17 tal-imsemmi protokoll, l-immunità minn proċeduri legali tingħata esklużivament fl-interess tal-Unjoni. It-tieni paragrafu tal-Artikolu 17 tal-istess protokoll jimplimenta dan il-prinċipju billi jipprevedi li kull istituzzjoni tal-Unjoni hija obligata tneħhi din l-immunità fil-kazijiet kollha fejn hija tqis li t-tneħħija tal-immunità ma tmurx kontra l-interessi tal-Unjoni.

Għalhekk, huwa biss il-BĊE, meta jkollu quddiemu talba għat-tneħħija tal-immunità minn proċeduri legali ta' gvernatur ta' bank ċentrali fir-rigward ta' proċeduri kriminali nazzjonali pendenti, li għandu jevalwa jekk it-tneħħija tal-immunità tmurx kontra l-interessi tal-Unjoni.

Għall-kuntrarju, il-BĊE u l-awtorità responsabbli għall-proċeduri kriminali kontra gvernatur ta' bank ċentrali nazzjonali għandhom il-kompetenza sabiex jikkonstataw jekk l-aġir li jista' jkun is-suġġett ta' klassifikazzjoni kriminali jkunx twettaq mill-gvernatur fil-kwalità uffiċjali tiegħu ta' membru ta' korp tal-BĊE u jaqax, minhabba f'dan il-fatt, fil-kamp ta' applikazzjoni tal-immunità minn proċeduri legali prevista fl-Artikolu 11(a) tal-Protokoll dwar il-Privileġġi u l-Immunitajiet.

Fir-rigward tal-modalitajiet ta' dan it-tqassim tal-kompetenzi, il-Qorti tal-Ġustizzja tippreċiża li, meta l-awtorità responsabbli għall-proċeduri kriminali tikkonstata li l-aġir imsemmi manifestament ma jkunx twettaq mill-gvernatur tal-bank ċentrali fil-kwalità uffiċjali tiegħu ta' membru ta' korp tal-BĊE, il-proċedura fil-konfront tiegħu tista' titkompla peress li l-immunità minn proċeduri legali ma tapplikax. Dan huwa l-każ għall-atti ta' frodi, ta' korruzzjoni jew ta' hasil tal-flus imwettqa mill-gvernatur ta' bank ċentrali ta' Stat Membru, li, ipotetikament, imorru lil hinn mill-ambitu tal-funzjonijiet ta' uffiċjal jew ta' membru tal-persunal ieħor tal-Unjoni.

Għall-kuntrarju, meta, fi kwalunkwe stadju tal-proċeduri kriminali, l-awtorità nazzjonali tikkonstata li l-aġir imsemmi jkun twettaq mill-gvernatur ikkonċernat fil-kwalità uffiċjali ta' membru ta' korp tal-BĊE, hija għandha titlob it-tneħħija tal-immunità minn proċeduri legali. Meta l-awtorità nazzjonali tistaqsi dwar dan il-punt, hija għandha tikkonsulta lill-BĊE u, fil-każ li dan tal-aħħar iqis li l-atti jkunu twettqu fi kwalità uffiċjali, hija għandha titlob min-naħa tagħha t-tneħħija tal-immunità tal-gvernatur ikkonċernat. Tali talbiet għat-tneħħija tal-immunità għandhom jintlaqgħu, hliel jekk jiġi stabbilit li l-interessi tal-Unjoni jipprekludu dan.

L-osservanza ta' dan it-tqassim tal-kompetenzi hija, barra minn hekk, suġġetta għal sfharriġ mill-Qorti tal-Ġustizzja, li tista' tiġi adita b'rikors għal nuqqas ta' twettiq ta' obbligu skont l-Artikolu 258 TFUE fil-każ ta' nuqqas tal-awtoritajiet nazzjonali li jwettqu l-obbligu tagħhom li jikkonsultaw lill-istituzzjoni tal-Unjoni kkonċernata meta kull dubju dwar l-applikabbiltà tal-immunità minn proċeduri legali ma jkunx jista' raġonevolment jiġi eskluż. B'mod invers, meta t-tneħħija tal-immunità tkun ġiet irrifjutata mill-istituzzjoni tal-Unjoni kompetenti, il-validità ta' dan ir-rifjut tista' tkun is-suġġett ta' rinviju għal deċiżjoni preliminari quddiem il-Qorti tal-Ġustizzja jew anki ta' rikors dirett tal-Istat Membru kkonċernat abbażi tal-Artikolu 263 TFUE.

F'dak li jirrigwarda l-portata tal-immunità minn proċeduri legali prevista fl-Artikolu 11(a) tal-Protokoll dwar il-Privileġġi u l-Immunitajiet, il-Qorti tal-Ġustizzja tippreċiża li tali immunità ma tipprekludix il-proċeduri kriminali fl-intier tagħhom, b'mod partikolari l-miżuri ta' investigazzjoni, il-ġbir tal-provi u l-komunikazzjoni tal-att ta' akkuża. Madankollu, jekk, sa mill-istadju tal-investigazzjonijiet immexxija mill-awtoritajiet nazzjonali u qabel ma tiġi adita qorti, jiġi kkonstatat li l-uffiċjal jew il-membri tal-persunal tal-Unjoni jkun jista' jibbenefika mill-immunità minn proċeduri legali għall-atti li jkunu s-suġġett ta' proċeduri kriminali, huma dawn l-awtoritajiet li għandhom jitolbu t-tneħħija tal-immunità lill-istituzzjoni tal-Unjoni kkonċernata. Barra minn hekk, din l-immunità, peress li hija ta' benefiċċju biss għall-uffiċjal jew għall-membri tal-persunal tal-Unjoni kkonċernat għal atti partikolari, ma tipprekludix li provi miġbura matul investigazzjoni tal-pulizija jew ġudizzjarja fir-rigward ta' tali uffiċjal jew membru tal-persunal jkunu jistgħu jintużaw fi proċeduri oħra li jikkonċernaw atti oħra mhux koperti mill-immunità jew intiżi kontra terzi.

Fl-aħħar lok, il-Qorti tal-Ġustizzja tirrileva li, anki jekk l-immunità minn proċeduri legali ma tapplikax meta l-benefiċjarju ta' din l-immunità jiddaħħal inkwistjoni fi proċeduri kriminali għal atti li ma jkunux twettqu fil-kuntest tal-funzjonijiet li huwa jeżerċita f'isem istituzzjoni tal-Unjoni, proċeduri abbużivi nazzjonali mibdija għal atti li ma jkunux koperti minn din l-immunità sabiex jeżerċitaw pressjoni fuq il-membri tal-persunal tal-Unjoni kkonċernat ikunu, fi kwalunkwe każ, kuntrarji għall-prinċipju ta' kooperazzjoni leali stabbilit fit-tielet subparagrafu tal-Artikolu 4(3) TUE.

NOTA: Ir-rinviju għal deċiżjoni preliminari jippermetti, lill-qorti tal-Istati Membri fil-kuntest ta' kawża mressqa quddiemhom, li jitolbu lill-Qorti tal-Ġustizzja interpretazzjoni tad-dritt tal-Unjoni jew li tiddeċiedi dwar il-validità ta' att tal-Unjoni. Il-Qorti tal-Ġustizzja ma taqtax il-kawża nazzjonali. Hija l-qorti nazzjonali li għandha ssib soluzzjoni għall-kawża skont id-deċiżjoni tal-Qorti tal-Ġustizzja. Din id-deċiżjoni torbot, bl-istess mod, lill-qorti nazzjonali l-oħra li quddiemhom titressaq problema simili.

Dokument mhux uffiċjali għall-użu tal-mezzi tal-komunikazzjoni li ma jorbotx lill-Qorti tal-Ġustizzja.

It-[test sħiħ](#) tas-sentenza jinsab fis-sit CURIA mill-jum li fih tingħata s-sentenza

Kuntatt għall-istampa: Jacques René Zammit ☎ (+352) 4303 3355

Ritratti tal-għoti tas-sentenza huma disponibbli fuq "[Europe by Satellite](#)" ☐ ☎ (+32) 2 2964106